

	T.C NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HASTANESİ	DOKÜMAN KODU	TH.TL.29
		YAYIN TARİHİ	15.03.2022
		REVİZYON NO	01
	KAN BİLEŞENLERİ İSTEM TALİMATI	REVİZYON TARİHİ	01.01.2024
		SAYFA NO	1 / 2

- AMAÇ:** Hastanemizde kan bileşenlerinin transfüzyonunun gerektiği durumlarda, kan bileşeninin istemi için en uygun yöntemi tanımlamaktır
- KAPSAM (UYGULAMA ALANI):** Kan merkezi ve kan bileşeni istemi yapan birimleri kapsar
- SORUMLULAR:**
 - Kan merkezi çalışanları
 - Kan bileşeni istemi yapan birim çalışanları
- UYGULAMA DETAYI:**

4.1 Kan Bileşeninin İsteminin Yapılması

Kan Bileşeni İstem Formu hastanın sistemden kan grubu ve bilgileri kontrol edildikten sonra ilgili klinik doktoru tarafından (GN-FR-917-1) doldurularak Transfüzyon Merkezine gönderilir.

Kan transfüzyonu uygulanacak ve kan örneği alınacak hastanın kimlik bilgileri kendisinden, kimlik bilekliğinden ve dosyasından Hasta Kimliğinin Tanımlanması ve Doğrulanması Talimatı'na göre doğrulanır.

Kan bileşeni istek formunda bulunması gerekli asgari hasta kimlik bilgileri; hastanın adı soyadı, gün/ay/yıl olarak doğum tarihi, cinsiyeti ve T.C. kimlik numarasıdır.

Ek işlem talepleri istek belgesinde tam ve doğru olarak yer almalıdır. ör; lökofiltrasyon, ışınlama vb.

Kan bileşeni istek formları ayrıca aşağıdaki bilgileri de içermelidir:

- İstem tarihi
- Hastanın yattığı/yatacağı bölüm
- Kan bileşeni sayı ve tipi,
- Hastanın gebelik, transfüzyon ve transfüzyon reaksiyonu öyküsü (bir uyumsuzluk saptanması durumunda, sorunun çözümünde yardımcı bilgiler olarak yer almalıdır)
- Hastanın tanısı, bilinen kan grubu
- Transfüzyon endikasyonu, ek işlem isteği (ışınlama, filtrasyon, yıkama vb), istek formu üzerinde işaretlenmelidir.
- İstemi yapan hekimin imza ve kaşesi

4.2 Kan Örneği Alınması Sırasında Hasta Kimliğinin Belirlenmesi

Kan grubu tiplendirmesi ve uygunluk testleri için alınan örnekler, açık ve kesin kimlik bilgilerine sahip olmalıdır.

Aşağıdaki kurallara uyulmalıdır:

Doğru ve güvenilir yanıt vermeye uygun hastaya, adı-soyadı, cinsiyeti ve doğum tarihi (gün/ay/yıl olarak) sorulur

	T.C NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HASTANESİ	DOKÜMAN KODU	TH.TL.29
		YAYIN TARİHİ	15.03.2022
		REVİZYON NO	01
	KAN BİLEŞENLERİ İSTEM TALİMATI	REVİZYON TARİHİ	01.01.2024
		SAYFA NO	2 / 2

İstem kâğıdındaki kimlik bilgileri, hastadan alınan veya bileklikte yazılı bilgiler ile hasta dosyasında yer alan kimlik bilgileri karşılaştırılır.

Hasta güvenliği açısından özellikle birden fazla hastanın aynı oda içerisinde tedavi edildiği bölümlerde (yenidoğan, yoğun bakım üniteleri vb) kan örneği, her hasta için ayrı zamanlarda alınmalı, bir hastanın işlemi bitirilmeden diğerine geçilmemelidir.

Tüplerin üzerine örnek kanın alınmasından hemen sonra örneği alan sağlık personeli tarafından o kişinin el yazısı ve tükenmez kalem ile kimlik doğrulaması yapıldıktan sonra hasta ad soyadı bilgisi yazılmalıdır.

Önceden yazılmış, karalanmış, etiketi yıpranmış tüpler kullanılmamalıdır.

Eksik doldurulmuş istek formu ve uygunsuz örnek tüpleri kan merkezi tarafından kabul edilmez.

İstek formu ve örnek tüp etiketi arasında uyumsuzluk vb. bir durum var ise kan merkezi yeni örnek ve/veya ek bilgi isteminde bulunur. Güvensizlik oluşturan örnek imha edilir. Örnek alınması ya da form doldurulması sırasında geçen zaman hastanın yaşamını riske atacaksa sözel istek (telefonla) yapılabilir.

4.3 Kan Merkezinde Kan Bileşenlerinde Kan Grubu Seçim İlkeleri

Kan Merkezi, önceki kayıtlarından hastanın ABO ve RhD grubunu kontrol etmeli ve yeni örneğin kan grubu ile arasında bir uyumsuzluk bulursa, sorun çözülmeden kan bileşeni çıkışı yapılmamalıdır. Sorunun çözümü için hastadan yeni bir kan örneği istenir

Hasta ile aynı ABO ve RhD grubu eritrosit süspansiyonu seçilir. ABO aynı eritrosit süspansiyonu bulunamıyorsa, plazması uzaklaştırılmış O grubu eritrosit süspansiyonu tercih edilir.

AB grubu hastalarda, AB grubu eritrosit süspansiyonu kullanılmalıdır. Ancak bu olası değilse, A veya B grubu (tercihen B grubu öncelikli olmak üzere) eritrosit süspansiyonu verilebilir.

RhD pozitif olanların RhD negatif kan bileşeni almasında sakınca yokken RhD negatif olan, özellikle doğurganlık çağındaki kadınlarda RhD negatif bileşen kullanılmalıdır. RhD negatif kız çocuklara veya doğurganlık çağındaki kadınlara RhD pozitif trombosit verildiği zorunlu hallerde 250 IU anti-D Ig i.m. veya s.c. uygulanmalıdır.

Tam kan ve eritrosit süspansiyonlarında, ABO ve RhD uygunluğu yanı sıra, hasta ve bağışçı arasında çapraz karşılaştırma (cross match) uyumu aranır.

TDP’da ABO uyumu yeterlidir. RhD uyumu aranmaz.

Trombosit süspansiyonlarında rutin transfüzyonlarda ABO-RhD uyumu gereklidir, ancak acil transfüzyonlarda ABO-RhD uyumu aranmaz. Trombosit süspansiyonlarında çıplak gözle görülebilecek miktarda eritrosit içeren bileşenlerin transfüzyonunda, bağışçı ve alıcı arasındaki uygunluk (çapraz karşılaştırma) kesinlikle test edilmelidir.